

Özet

1923 – 1940 DÖNEMİ TÜRK HİKÂyecİLİĞİ

- Bu dönemin belirleyici ilkesi “halka doğru” olmuştur. Buna bağlı olarak genç cumhuriyetin heyecanlarıyla bir “memleket edebiyatı” çığırını başlamıştır.
- Millî Edebiyat Dönemi sanatçılarımız Cumhuriyet Dönemi edebiyatçılarımıza kaynaklık ve öncülük etmişlerdir.
- Millî Edebiyat Döneminde ürün veren birçok yazar olgunluk dönemi eserlerini Cumhuriyet Dönemi'nde vermiştir.
- Halide Edip Adivar - Reşat Nuri Güntekin, Yakup Kadri Karaosmanoğlu ...

Cumhuriyet Dönemi Olay Çevresinde Oluşan Edebî Metinler;

- Millî Edebiyat Zevk ve Anlayışını Sürdürenler ,
- Toplumcu Gerçekçiler,
- Bireyin İç Dünyasını Esas Alanlar,
- Modernizmi Esas Alanlar başlıkları altında incelenebilir.

Millî Edebiyat Zevk ve Anlayışını Sürdüren Eserler

- Birinci Dünya Savaşı, Millî Mücadele, Atatürk ilke ve inkılapları çevresinde oluşan konulara ilgi duyulmuş ve bu konular işlenmiştir.
- Anadolu insanının yaşamı, sıkıntıları ele alınmıştır. Bunların yanı sıra Tanzimat'ta olduğu gibi yanlış Batılılaşmanın getirdiği ahlâk çöküntüleri, geri kalmış bir toplumun hurafeleri, boş ve temelsiz inançlar işlenmiştir.
- Doğu - Batı çatışması bu dönemin de konusu olmaya devam etmiştir.
- Savaş sonrasında kentte ve kırdaki yaşayan insanların durumu, sorunları yansıtılmıştır.
- Toplum kesimleri arasındaki farklılıklar aydın-halk ilişkisi, hatta çatışması gözler önüne serilmiştir.
- Maupassant tarzı olay hikâyeciliği Cumhuriyetin ilk yıllarında da sürdürülür.
- Realizmin etkisi egemendir.

Özet

Toplumcu Gerçekçi Eserler

Kur'an'dan sonraki en önemli kaynak olan hadisleri toplayan kitaplar vardır. Yüz binlerce hadis arasından kırkını seçerek manzum veya mensur biçimde aktaran

- 1930'lu yıllara gelindiğinde toplumcu yaklaşımlar ağırlık kazanmaya başlar.
- Köy ve kasabalarımızın, buralarda yaşayan insanlarımızın sorunlarını anlatan toplumcu gerçekçi yapıtlar, Sabahattin Ali, Sadri Ertem gibi sanatçılarımızla başlamış ve giderek genişlemiştir.
- 1950'den sonra Köy Enstitüsü çıkışlı yazarlar bu akımı daha da genişletmiş ve akıma ideolojik bir yön kazandırmışlardır.
- Toplumcu gerçekçiler realizmin ve natüralizmin ilkelerini benimserler.
- Konuşma dili ve yöresel ağızlar kullanılmıştır.
- Toplumdaki düzensizlikten, çatışmalardan, küçük yerleşim birimlerinin sorunlarından çokça söz edilmiştir.
- Anadolu coğrafyası ve insanı, Cumhuriyetin getirdiği olanaklarla okuyan, yazan Anadolu kökenli kişilerce dile getirilmiş ve bu gerçekçiliği sağlamıştır.
- Sanatı, kendi dünya görüşleri, ideolojileri ve iletileri için bir araç olarak görmüşlerdir.

1923-1940 Döneminin Bazı Eserleri ve Konuları

- Kasaba yaşamının değer yargıları ve gerçekleri: Değirmen, Kuyucaklı Yusuf (Sabahattin Ali)
- Köy yaşamının ilkeliği, yoksunlukların yarattığı sorunlar: Ölü Ekmeği (Dursun Akçam), Susuz Yaz (Necati Cumalı), Yarbükü (Talip Apaydın)
- Köydeki feodal yapı, ağa-köylü ilişkisi: İnce Memed (Yaşar Kemal)
- Kırsaldaki tutucu güçlerle, ilerici aydınların mücadelesi: Onuncu Köy (Fakir Baykurt), Teneke (Yaşar Kemal)
- Kente göç, kentte yaşanan uyum sorunları: Eskici ve Oğulları, Vukuat Var, Gurbet Kuşları (Orhan Kemal)
- Mülksüzlüğün (topraksızlığın) acı sonuçları: Bir Karış Toprak (Samim Kocagöz), Ölmez Otu, Yer Demir Gök Bakır (Yaşar Kemal)

Özet

1940 – 1960 DÖNEMİ TÜRK HİKÂYECİLİĞİ

- Bu dönemin en önemli olayı 2. Dünya Savaşı'dır.
- Savaşın sıkıntıları tüm dünya gibi Türkiye'de de yaşanır.
- Bu dönemde okuma - yazma oranı hızla yükselmiştir. Bu sayede genç kuşaklar dünyayı yakından izleyebilmiştir.
- Hikâyede sosyal gerçekliğe ilgi artmıştır.
- Anadolu'yu, kendi yetiştirdiği sanatçılar anlatmıştır.
- Dil sade, anlaşılır ve sanat kaygısından uzaktır.
- Atatürk devrimlerinin kökleştiği görülür.
- Ağırlıklı olarak sosyal ve siyasal konular işlenmiştir.
- Köy insanı ve işçiler, orta sınıf insanı gerçekçi hikâyelere konu edilmiştir.
- Memduh Şevket Esenal'ın öncülüğünde Çehov tarzı hikâyecilik gelişmiştir.
- Sosyal gerçekçi anlayışın bu dönemde yaygınlaştığı görülür.

Ahmet Hamdi Tanpınar (1901 – 1962)

- Öz şiir anlayışıyla eser veren bir şairimizdir.
- Öykücülük ve romancılığında da rüya, zaman, geçmişe özlem temalarını işlemiş, bilinçaltı duygular, anılar, dış dünyayla çatışmalar eserlerinde önemli yer tutmuştur.

Samiha Ayverdi (1905 – 1993)

- Tarih, felsefe ve tasavvuf konularındaki engin kültürü eserlerine yansıtmıştır.

Tarık Buğra (1918 – 1994)

- Kurtuluş Savaşı ve Cumhuriyet, farklı kesitleriyle romanlarına konu olmuştur.
- Aile hayatı, aşk, hüznün gibi temaları öykülerinde işlemiştir.

Cevat Şakir Kabaağaçlı (Halikarnas Balıkcısı) (1886 – 1973)

- Robert Koleji bitirmiş, Oxford'da Yakın Çağlar Tarihi okumuştur. Resimli Ay, İnci gibi dergilerde yazılar yazmıştır.
- Öykü ve romanlarının konusu deniz ve deniz insanlarıdır. Denize bağlı insanların dünyasını, deniz tutkusunu dile getirir, Ege tarihine ve Yunan mitoslarına duyduğu hayranlığı eserlerine yansıtır.
- En başarılı romanı sayılan Aganta Burina Burinata'da asıl kahraman denizdir. Anı biçiminde yazılmıştır.

Özet

Sait Faik Abasıyanık (1906 – 1954)

- Çağdaş Türk öykücülüğünün en önemli isimlerindedir.
- Biçim ve öz yenilikleriyle oluşturduğu eserlerinde belirgin bir insan ve doğa sevgisi görülür.
- Öykülerini olay üzerinden değil, durumlar ve kesitler üzerinden oluşturur.

Sabahattin Ali (1907 – 1948)

- Halk şiirinden izler taşıyan şiirleri, toplumcu gerçekçi roman ve öyküleri vardır.
- Toplumsal aksamalar, Anadolu köy ve kasabalarında yaşam, eserlerindeki konularıdır.
- Aziz Nesin ve Rıfat Ilgaz'la Markopaşa dergisini çıkarmıştır.